RAADSVOORSTEL

Rv. nr.:21.0052

B en W-besluit d.d.: 18-05-2021
B en W-besluit nr.: 21.0265

Z1F3D404247

Naam programma:
09 Maatschappelijke ondersteuning

Onderwerp:
Raadsvoorstel zienswijze op programmabegroting RDOG HM 2022

Aanleiding:
Op 14 april heeft u van het Dagelijks Bestuur (DB) van de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG HM) het verzoek ontvangen om uiterlijk 16 juni 2021 uw zienswijze kenbaar te maken op de programmabegroting 2022 van de RDOG HM.
Het DB voegt de zienswijzen van de gemeenten op de programmabegroting 2022 samen en voegt deze bij de vergaderstukken van het Algemeen Bestuur (AB) van de RDOG HM voor de vergadering op 30 juni 2021. Doel is de programmabegroting 2022 tijdens de betreffende vergadering vast te stellen.

Na behandeling van dit voorstel door de commissie Onderwijs en Samenleving op 8 juni, neemt de raad een besluit op 22 juni. Het DB RDOG HM bespreekt de zienswijzen die zij uiterlijk 16 juni heeft ontvangen in de DB-vergadering van 18 juni. Wanneer de raad haar zienswijze onder voorbehoud kenbaar maakt aan de RDOG na bespreking in de commissie OS, dan kan het DB deze meenemen in haar bespreking.

Op 7 januari jl. heeft het AB van de RDOG HM het college reeds geïnformeerd over de financiële kaders voor de programmabegroting 2022. De portefeuillehouder heeft u hierover geïnformeerd (Z/21/3211384).

Normaliter is voorafgaand aan het aanbieden van de programmabegroting de jaarrekening over het voorgaande jaar vastgesteld. Voor de RDOG HM kan 2020 als gevolg van de inzet ten behoeve van de Coronapandemie als een atypisch jaar worden beschouwd. Dit heeft er ook in geresulteerd dat de accountant zijn controles nog niet heeft afgerond op het moment dat de programmabegroting 2022 aan u wordt aangeboden.
De geschetste financiële kaders, de informatie versterkt tijdens de raadsinformatiebijeenkomst over het programma RDOG2024 en de tweede businesscase geven geen aanleiding tot grote wijzigingen.

Doel:
Vaststellen van de zienswijze van de gemeente Leiden op de programmabegroting 2022 van de RDOG HM.

Kader:

- Wet publieke gezondheid
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015)
- Gemeenschappelijke Regeling RDOG HM
- Financiële kaderstellingen gemeenschappelijke regelingen Hollands Midden voor begrotingen 2022
- Financiële kaders RDOG HM 2022

Overwegingen:

A) Programmabegroting 2022

Per 1 januari 2021 zijn twee bestuursadviescommissies (BAC) ingesteld binnen de RDOG HM: de BAC publieke gezondheid HM (BAC PG) en de BAC Zorg- en veiligheidshuis (BAC ZVH). Deze BAC's geven een zwaarwegend advies aan het AB over de onderwerpen die zij behandelen. De BAC PG heeft advies uitgebracht over de onderwerpen binnen de jeugdgezondheidszorg die hier aan bod komen; de BAC ZVH over de onderwerpen die ZVH betreffen. Het AB heeft de adviezen van de BAC's overgenomen en deze verwerkt in de concept programmabegroting RDOG HM 2022.

De programmabegroting 2022 bevat mutaties in de gemeentebijdrage (bijdrage per inwoner / bijdrage per kind; BPI/BPK) als gevolg van de volgende veranderingen:

Jeugdgezondheidszorg

<u>Rijksvaccinatieprogramma (RVP)</u>:
Het RVP wordt uitgebreid met de meningococcenvaccinatie (ACWY) voor 14-jarigen. De middelen hiervoor worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

<u>Prenataal contactmoment</u>:
Er ligt een voorstel tot wijziging van de Wet publieke gezondheid (Wpg) bij de Eerste Kamer waardoor gemeenten de taak erbij krijgen om een prenataal huisbezoek aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of gezinnen in een kwetsbare situatie en deze taak te beleggen bij de organisatie die de Jeugdgezondheidszorg uitvoert.
Op dit moment is nog onzekerheid over de omvang van de middelen die de gemeenten ontvangen van het Rijk voor deze taak en het moment waarop. De wijziging van de Wet publieke gezondheid die nodig is om deze taak bij de gemeenten te beleggen, ligt nog voor aan de Eerste Kamer.

De kans is reëel dat op het moment van vaststellen van deze begroting nog niet met zekerheid bekend is of, wanneer en hoeveel middelen de gemeenten ontvangen voor het prenataal contactmoment. Indien deze duidelijkheid er nog niet is op het moment van vaststellen van de programmabegroting 2022, dan is het raadzaam deze taak en bijbehorende middelen niet op te nemen in de programmabegroting. Mochten de middelen op een later moment toegevoegd worden aan het gemeentefonds, dan kunnen de gemeenten de middelen voor de taak ofwel toekennen via een tijdelijke subsidie voor 2022 of via een begrotingswijziging.

Zorg- en veiligheidshuis (ZVH)
Per 1 januari 2021 is het ZVH binnen de RDOG HM gevormd. De taken op het gebied van veiligheid en zorg zijn hierdoor bijeengebracht binnen één organisatie. De vorming van het ZVH is budgetneutraal verlopen.

Wet verplichte ggz / Khonraad:
Khonraad is het landelijke registratiesysteem voor de Wet verplichte GGZ. Het ZVH dient dit systeem te gebruiken; er is geen keuze voor een ander systeem. De werkelijke kosten voor Khonraad zijn in 2020 zichtbaar geworden en blijken in de praktijk hoger te zijn dan begroot.

Meldpunt Zorg en Overlast:
Het Meldpunt Zorg & Overlast wordt op dit moment gefinancierd via de BPI/BPK met daarnaast aanvullende subsidies van de gemeenten Gouda, Leiden, Katwijk en Alphen aan den Rijn. Het AB heeft unaniem het advies van de BAC ZVH overgenomen om het totale bedrag aan subsidies ad €764.000 vanaf 2022 gezamenlijk te financieren middels de gemeentebijdrage.

Veilig Thuis:
Veilig Thuis wordt gefinancierd vanuit een bijdrage per gemeente via de BPI/BPK en bijdrage van de centrumgemeenten Gouda en Leiden. De centrumgemeenten ontvangen een DUVO-uitkering (decentralisatie-uitkering vrouwenopvang) waaruit zij een deel van deze middelen bestemmen voor de uitvoering van Veilig Thuis door de RDOG HM.
De centrumgemeenten ontvangen voor 2022 meer middelen in de DUVO en hebben besloten de bijdrage voor Veilig Thuis (middels een subsidie) incidenteel te verhogen. Gevolg hiervan is een daling van de BPI/BPK voor alle gemeenten in 2022.

Veiligheidshuis:
Door de vorming van het Zorg- en veiligheidshuis financiert de gemeente Leiden vanaf 2022 een deel van de BPI/BPK vanuit programma 2 Veiligheid. Dit is voor de inzet van het Veiligheidshuis. In 2021 financiert Leiden dit nog via een subsidie aan de RDOG HM.

Ondersteuning slachtoffers mensenhandel:
Als gevolg van de toename van het aantal slachtoffers van mensenhandel stijgt de begroting van de RDOG HM per 2022.

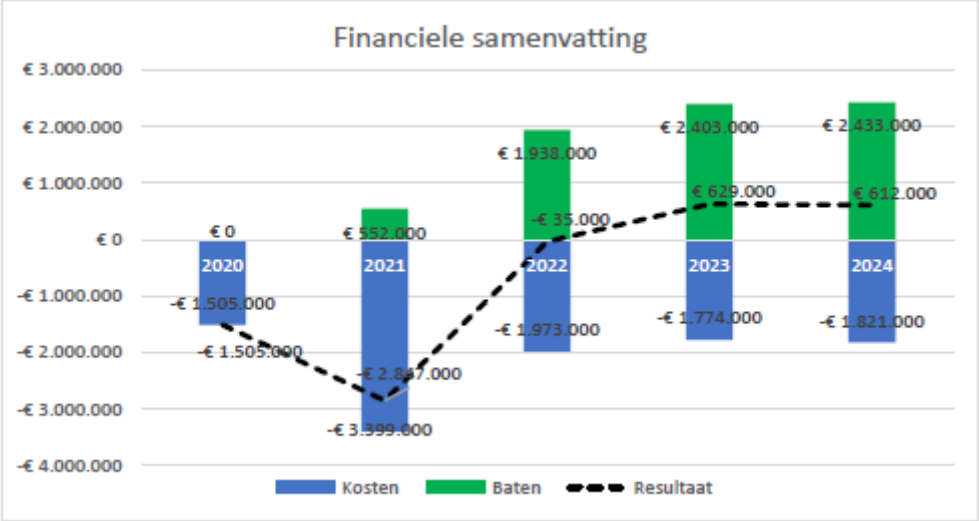
Programma RDOG2024
Met het programma RDOG2024 wil de RDOG HM de organisatie betrouwbaar, wendbaar en datagedreven laten werken. Doel is dat de inwoners van Hollands Midden merkbaar betere ondersteuning krijgen doordat de organisatie de interne processen verbetert. De RDOG HM voert de dienstverlening op een moderne en kostenbewuste manier uit.

Voor het programma zijn twee businesscases gemaakt. De eerste businesscase (vastgesteld door het AB in maart 2020) bestaat voor structurele middelen (uitbreiding van de personele capaciteit en kunde die nodig is om de veranderingen te realiseren) en incidentele middelen (programmamanagement). De tweede businesscase toont de maatschappelijke en financiële baten van het programma en de risico's. Het AB stelt gelijktijdig met de programmabegroting RDOG HM 2022 de tweede businesscase vast.

De totale investering voor het programma RDOG2024 bedraagt €4.387.000. Met de eerste businesscase is daarvan reeds €4.200.000 goedgekeurd. Vanaf 2021 worden de eerste

financiële baten gerealiseerd. In 2022 zijn de verwachte financiële baten bijna gelijk aan de kosten.
Vanaf 2023 bespaart de RDOG HM structureel middelen door de inzet van het programma RDOG2024. De totale investering van het programma is op basis van de tweede businesscase in 2027 terugverdiend. In het structurele voordeel vanaf 2023 zijn huisvestingslasten uitgesloten; de RDOG stelt nog een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) op met onbekende financiële consequenties.

Totaal overzicht kosten en baten programma RDOG2024 (BC1 + BC2)
(bron: Businesscase 2 RDOG2024, p. 9)

De financiële baten van het programma RDOG2024 zijn voor 2022 niet verwerkt in de programmabegroting 2022 en de conceptmeerjarenbegroting 2022-2025. Het voorstel van de RDOG HM is om de financiële baten jaarlijks achteraf te verrekenen bij de jaarrekening.
Aangezien het in de loop der jaren steeds lastiger wordt de financiële baten van het programma achteraf te traceren, is het raadzaam de baten vooraf in de begroting te verwerken waardoor de gemeentebijdrage daalt. Tevens maakt dit de opdracht aan de organisatie duidelijker. 2022 kan daarbij als een overgangsjaar worden beschouwd, omdat de kosten en baten van het programma RDOG2024 in dit jaar nagenoeg gelijk zijn.

Autonome ontwikkelingen

Mutatie aantal inwoners:
De BPI/BPK (bijdrage per inwoner / bijdrage per kind) wijzigt voor de gemeente Leiden als gevolg van daling van het aantal inwoners en kinderen.
De programmabegroting 2021 gaat uit van het aantal inwoners en kinderen (0-4 jaar) op 1 januari 2020; de programmabegroting 2022 van de aantallen op 1 januari 2022.

	Inwoners	**Kinderen 0-4 jaar**
01-01-2020	125.101	4.260
01-01-2021	124.093	4.080
Mutatie	- 1.008	- 180

Hoewel de nieuwe deelnemersbijdrage past binnen de huidige meerjarenbegroting, heeft het gedaalde inwoneraantal voor de gemeente Leiden ook invloed op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dit nadeel zal worden betrokken bij de integrale afweging in het gemeentefonds.

Indexering:
De RDOG Hollands Midden past ook in de begroting 2022 de door de werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) geadviseerde index toe. Dit betekent voor het jaar 2022 voor de loonkosten een indexpercentage van 1,4% en voor de materiële kosten een indexpercentage van 1,1%. Dit resulteert tot een gewogen indexpercentage van 1,34% voor 2022.
Een aantal gemeenten in de regio Hollands Midden heeft de oproep gedaan tot een taakstelling voor de gemeenschappelijke regelingen. De taakstelling voldoet volgens ons college niet aan de eerder gemaakte afspraak in de FKGR dat er sprake moet zijn van een structurele verlaging van de algemene uitkering uit het gemeentefonds van meer dan 2% per jaar. Daarvan is voor 2022 e.v. geen sprake.

B) Mutaties
In de programmabegroting 2022 zijn zowel veranderingen opgenomen in taken (toevoegen van het prenataal contactmoment), wijziging in financieringsstromen (van subsidie naar BPI/BPK), compensatie van het looneffect, extra middelen voor de taken van Veilig Thuis via de DUVO, investering in de bedrijfsvoering (programma RDOG2024) en compensatie van de gemeente voor de middelen voor het Rijksvaccinatieprogramma.

De programmabegroting 2022 voldoet aan het gestelde Financieel Kader Gemeenschappelijke Regelingen.

De financiële consequenties voor de gemeenten in Hollands Midden gezamenlijk zijn samengevat in de volgende tabel. Het aandeel van Leiden in het geheel is afgerond op 15%.
In de financiële paragraaf is een nadere specificatie voor Leiden opgenomen.

Gemeentebijdrage 2022
(bron: Programmabegroting RDOG HM 2022, p. 18)

Start bijdrage BPI/BPK 2021		€ 49.356k	
+			+
	Prenataal contact moment	€ 257k +	
	RVP	€ 145k +	
Verschuiving van de financiering (leidt wellicht tot herverdeling binnen gemeenten).	Veiligheidshuis	€ 429k +	€ 991k +
+	Meldpunt zorg en overlast	€ 764k +	
	Hogere bijdragen DUVO Veilig Thuis	€ 604k -	
			+
	Bijdrage Programma RDOG 2024	€ 718 k -	
Aanvullende dienstverlening (keuze – advies uit BAC).	Aanvullende bijdrage Khonraad	€ 58 k +	€ 535k -
+	Veiligheidshuis - mensenhandel	€ 125k +	
	Toename bewoners en kinderen (0-4 jaar)	€ 376k +	
Autonome stijgingen	Indexering 2022 (+ 1,34%)	€ 674k +	€ 1.050k +
=			=
Bijdrage BPI/BPK 2022		€ 50.862k	€ 1.506k +

De regionale bijdrage voor Veilig Thuis uit de DUVO voor 2022 is niet in de BPI/BPK opgenomen. De bijdrage uit de DUVO bedraagt voor Hollands Midden totaal €1.933.000 (waarvan €1.335.000 voor Leiden en €598.000 voor Gouda). Door de incidentele ophoging van de DUVO-bijdrage voor 2022 daalt de BPI/BPK met €604.000 voor Hollands Midden.

De investeringen voor het programma RDOG2024 vallen uiteen in structurele en incidentele investeringen. Voor de financiering van de structurele middelen uit de eerste businesscase is de BPI/BPK binnen de programmabegroting 2021 opgehoogd met €1.201.000 (waarvan €829.000 structureel en €372.000 incidenteel).
De aanvullende benodigde middelen voor uitvoering van de tweede businesscase vangt de RDOG HM op uit de algemene reserve en de bestemmingsreserve ERP[1]. De uitsplitsing voor is in de volgende tabel weergegeven.

Bijdrage gemeenten Hollands Midden aan programma RDOG2024
(bron: Programmabegroting RDOG HM 2022, p. 19)

€ 1.000	2021	2022	Totaal
Structurele bijdrage gemeenten aan het programma RDOG2024	1.115	1.115	2.230
Incidentele bijdrage gemeenten aan het programma RDOG2024	718	0	718
Bijdrage gemeenten aan het programma RDOG2024	**1.833**	**1.115**	**2.948**
Incidentele bijdrage RDOG Hollands Midden uit de Algemene reserve GGD	838	0	838
Incidentele bijdrage RDOG Hollands Midden uit de Bestemmingsreserve ERP	176	0	176
Programma RDOG2024	**2.847**	**1.115**	**3.962**

C) Terugblik op zienswijze op programmabegroting 2021
Op 15 oktober jl. hebt u van de RDOG HM een reactie gekregen op uw zienswijze op de programmabegroting 2021, begrotingswijziging 2020 en het programma RDOG2024 (Z/20/1531547). Zoals de RDOG HM in deze brief heeft toegelicht, geeft zij gehoor aan de door u aangedragen aandachtspunten.

D) Coronapandemie
De uitbraak van het Coronavirus heeft in 2020 en 2021 een grote impact op de RDOG HM. Het Rijk vergoedt de kosten voor de Corona-werkzaamheden in belangrijke mate. De RDOG HM houdt rekening met een mogelijke omzetderving van diensten aan derden en particulieren van €1,5 tot 2 miljoen. Het is mogelijk dat ondanks de getroffen maatregelen de algemene reserve niet toereikend is om een daadwerkelijk nadelig saldo op te vangen.
In de Nota reserves en voorzieningen RDOG HM is vastgelegd dat wanneer de omvang van de Algemene reserve GGD onder nul daalt, de gemeenten gehouden zijn aan een bijstorting.

E) Conclusie
Conclusie
Voor de gemeenten in Hollands Midden stijgt de gemeentebijdrage in totaal met €1.506.000 in 2022. Voor de gemeente Leiden stijgt de BPI/BPK van € 7.326.000 naar €7.368.000. Deze stijging is beperkt, met name door de correctie op aantal inwoners en kinderen (gunstig in het

[1] ERP = Enterprise resource planning; softwaresysteem.

geval van Leiden), de uitname van de incidentele kosten RDOG2024, en de bijdrage van een deel van de kosten voor Veilig Thuis vanuit de DUVO. De verwachting is dat wanneer deze bijdrage in 2023 weer wordt opgenomen in de gemeentebijdrage dit niet zal leiden tot een extra nadeel voor Leiden.

Advies
De raad voor te stellen:
De volgende zienswijze ten aanzien van de conceptprogrammabegroting voor 2022 van de Regionale Openbare Gezondheidsdienst Hollands Midden (RDOG HM) naar voren te brengen:
De gemeenteraad van Leiden ziet geen belemmeringen ten aanzien van het vaststellen van de programmabegroting voor 2022 van de Regionale Openbare Gezondheidsdienst Hollands Midden (RDOG HM) door het Algemeen Bestuur. Wel wil de raad het bestuur van de RDOG HM dringend meegeven om de in de zienswijzebrief opgenomen aandachtspunten in acht te nemen.

Financiën:
De door de RDOG HM geraamde bijdrage van de achttien gemeenten in Hollands Midden stijgt van €49.356.000 in 2021 naar € 50.862 in 2022.

De Leidse begroting zal aangepast worden na een positief advies van het AB over de programmabegroting RDOG HM 2022. Dit valt dan binnen de kaders van de huidige meerjarenbegroting.

Financiële consequenties voor Leiden in 2021
De door de RDOG HM geraamde bijdrage van de gemeente Leiden stijgt in 2022 met €42.000 naar € 7.368.000. Deze bedragen passen binnen de tot nu toe in de Leidse meerjarenbegroting opgenomen budgetten voor de gemeentebijdrage aan de RDOG HM.
De begroting wordt op dit moment nog niet aangepast, ook in overweging nemende een mogelijke stijging als gevolg van huisvestingslasten waarin nog niet voorzien is.

Mutaties gemeentebijdrage 2022 Leiden

(bron: o.b.v. Programmabegroting RDOG HM 2022)

x €1.000	Mutaties	Verklaring	Financiële impact
Gemeentebijdrage Leiden aan RDOG HM (BPI/BPK) 2021	**7.326**		
Autonome ontwikkelingen			
a. Mutatie aantal inwoners en kinderen	-112	Minder inwoners, minder kinderen	Nadeel algemene uitkering gemeentefonds
Jeugdgezondheidszorg			
b. Rijksvaccinatieprogramma	18	Wetgeving	Dekking gemeentefonds
c. Prenataal contactmoment	32	Wetgeving	Dekking gemeentefonds
Zorg- en veiligheidshuis			
d. Wet verplichte ggz / Khonraad	9	Extra kosten	Extra kosten
e. Meldpunt zorg en overlast	16	Van subsidie naar gemeentebijdrage	Lagere kosten voor Leiden
f. Veilig Thuis	-92	Incidentele ophoging DUVO	Lagere BPI
g. Veiligheidshuis	65	Van subsidie naar gemeentebijdrage	Neutraal
h. Veiligheidshuis - Mensenhandel	19	Stijging van kosten a.g.v. hogere aantallen	Extra kosten
RDOG2024			
i. Programma RDOG2024	-109	Geen incidentele kosten in 2022	Lagere kosten t.o.v. 2021
Subtotaal	**7.271**		
Index			
Indexering (1,34%)	98	Door FKGR toegestane indexering	Dekking gemeentefonds
Gemeentebijdrage Leiden aan RDOG HM (BPI/BPK) 2022[2]	**7.368**		

Voor de volgende wijzigingen uit de programmabegroting RDOG HM 2022 volgt hier een nadere toelichting:

e. Meldpunt zorg en overlast: Voor 2021 heeft de gemeente Leiden naast de BPI een subsidie beschikt ad €179.040. Door het collectief financieren van de aanvullende subsidies van de vier gemeenten stijgt de BPI/BPK voor Leiden voor het Meldpunt zorg en overlast met €116.000. Dit levert de gemeente Leiden een voordeel op van €63.000. De Leidse begroting zal worden aangepast nadat de begroting van de RDOG is vastgesteld, waarbij de subsidiebudgetten (voor zover nodig) worden toegevoegd aan de gemeentebijdrage.

f. Veilig Thuis: De bijdrage van de gemeente Leiden uit de DUVO stijgt in 2022 van €901.000 met €435.000 naar €1.336.000. Hierdoor daalt de BPI/BPK voor Leiden met

[2] Er is een klein neerwaarts afrondingsverschil bij zowel het subtotaal als de gemeentebijdrage 2022.

€92.000. Per saldo draagt de gemeente Leiden in 2022 €343.000 waarvoor dekking is binnen de DUVO.

i. Programma RDOG2024: De voorziene incidentele bijdrage in 2022 aan het programma RDOG2024 van € 718.000 komt te vervallen. Het Leidse aandeel hiervan bedraagt € 109.000. De baten van het programma RDOG2024 zijn niet vooraf verwerkt in de begroting voor 2022 en verder.

Inspraak/participatie:
Op 10 maart jl. zijn de raadsleden uit de Leidse regio door de RDOG HM geïnformeerd over de tweede businesscase van het programma RDOG2024.

Ter voorbereiding op deze zienswijze op de programmabegroting 2022 van de RDOG HM is ambtelijk afstemming geweest binnen de Leidse Regio en regio Hollands Midden. Dit in navolging op de wens van de gemeenteraden in de Leidse Regio om meer gezamenlijk op te trekken op het dossier van de RDOG HM. Naar verwachting zullen de andere gemeenten in de Leidse Regio grotendeels gelijke punten naar voren brengen in hun zienswijze. Verschillen zijn te verwachten met betrekking tot financiële kaderstelling.

Evaluatie:
N.v.t.

Bijgevoegde informatie:
Bijlage 1. Aanbiedingsbrief van RDOG HM aan gemeenteraden
Bijlage 2. Conceptprogrammabegroting RDOG HM voor het jaar 2022
Bijlage 3. Businesscase II
Bijlage 4. Overzicht mutaties gemeentebijdrage 2022
Bijlage 5. Conceptbrief zienswijze gemeente Leiden op concept programmabegroting RDOG HM 2022

RAADSBESLUIT:

De raad van de gemeente Leiden:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders (Raadsvoorstel 21.0052 van 2020), mede gezien het advies van de commissie Onderwijs en Samenleving,

BESLUIT

De volgende zienswijze ten aanzien van de concept programmabegroting voor 2022 van de Regionale Openbare Gezondheidsdienst Hollands Midden (RDOG HM) naar voren te brengen:

1. De gemeenteraad van Leiden ziet geen belemmering(en) ten aanzien van het vaststellen van de programmabegroting voor 2022 van de Regionale Openbare Gezondheidsdienst Hollands Midden (RDOG HM) door het Algemeen Bestuur. Wel wil de raad het bestuur van de RDOG HM dringend meegeven om de in de zienswijzebrief opgenomen aandachtspunten in acht te nemen:
    a. Vanaf 2023 de financiële baten van het programma RDOG2024 vooraf te verwerken in de gemeentebijdrage en op te nemen in de meerjarenbegroting van de RDOG HM.
    b. Het prenataal contactmoment in de programmabegroting RDOG HM 2022 op te nemen onder voorbehoud de effectuering van de wetswijziging en dekking vanuit het gemeentefonds en deze taak uit te voeren binnen deze dekking.

2. Om bijgaande brief met de zienswijze op de programmabegroting 2022 van de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden te verzenden naar de RDOG HM.

Gedaan in de openbare raadsvergadering van,

de Griffier, de Voorzitter,

dhr. G.F.C. Van Leiden drs. H.J.J. Lenferink